

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése, ide küldendők az előfizetési díjak nyilvánterék és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadhatnák:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukes M., Ooppelik A., Daube G. L. és társánál és Herndl. Brünben: Stern M.

Nyilttér petitsorra 10 kr.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Isten és a horvátok.*

A mióta a lajhántuli állapotok a szláv elemek erőszakoskodása folytán bomlásnak indultak, a horvát tulzók is vérszemet kaptak s bizva a szlovének s egyéb szláv nyelvrokonok sokaságában, megnevezik a véka alatt sok év óta rejtgetett gyermeket és kenyeret kérnek számára. Az évtizedek óta titokban táplált s a legmerészebb ábrándok világába való kívánságaikkal most már nyíltan elő állanak.

A minap, politikai programjuk proklamálásánál már többi óhajuk között kijelentették abbéli törekvésüket, hogy a Muraközi is megszerzik és bekebelezik. Ma meg már nyíltan és merészen az actio megkezdését hirdetik. Ugyanis a »Pester Lloyd« értesülése szerint egy zágrábi ellenzéki lap írja, hogy legközelebb a muraközi horvátok számára »Bog i Hrvati« (Isten és a horvátok) cím alatt egy lap fog megjelenni. Az eszme ezen, a Starceviics-párt programja szellemében szerkesztendő lap megatapításához akkor keletkezett. — mondja a horvát ellenzéki lap — amikor Posilovics érsek első bérmlási körutját tette meg Muraközben.

Hogy a horvát ultrák évtizedek óta hol kisebb, hol nagyobb szerencsével következetesen végeznek aknamunkát a muraközi

horvátjaink nép között ide küldött apostolai által, azt elégszer jeleztük. Nem egyszer mutattunk a bajok forrására s némely nem idevaló, de itt elősködő egyéneknek arcátlanlansággal határos merészegére, melylyel a teménybeli Délslávia ezélijainak igyekvnek a muraközi nép között híveket toborzani s őket érdekkörükbe belevonni!

Bármennyire bizunk is a muraközi nép hazafiságában s józanságában, mégsem szabad tétlenül nézni annak hazafias érzülete ellen indított romboló munkát, hanem mindent el kell követnünk a jog és igazság nevében, hogy érdekeinket megvédelmezhesük.

1861-ben Csáktornyan a horvátországi varasdmegei alispán elnöklele alatt a hozzátartozás kérdésében községenként megszavaztatták a muraközi népet. A nép daczára annak, hogy Muraköz akkor Varasdmegehez tartozott, melynek közigazgatási közegei mindent elkövettek, hogy a népet Horvátországnak megnyerjék, három magyarellenelkész híveinek kivételével, mindannyian az édes anyához: Magyarországhoz kívánczoltak vissza. Ha most szavaztatnák meg a népet, a Horvátországhoz grávitálók százeleka bizonyára nagyobb volna, mint 1861-ben. Hogy miért? azt mindenki tudja, aki minálunk a dolgok folyását figyelemmel kíséri.

A lelkelen aknamunkának mindadig,

mig Muraköz egyházilag Zágrábhöz tartozik nem lesz vége. Ott nevelik s onnan küldik hozzánk azokat az egyéneket, akik megmagyarázhatatlan merészegéggel hintik a konkolyt a muraközi nép közmondásos hazafiai érzelmei közé!

Ha a zágrábi ultrák elég merészek most már nyíltan bevallani céljaikat, legyen nekünk is elég bátorságunk nyíltan követelni azt, amit Muraköz hazafias érdekei kívánnak! T. i. minden áron, még az ugynevezett »magasabb politikai érdekek« árán: az egyházmegyei kapocs elvesztésével is megakadályozni a muraközi nép gondolkodására és hazafiai érzelmeire irányuló zágrábi befolyást!

Nekünk válaszolnunk kell a horvát ultrák Muraköz elcsatolását illető, nyíltan bevallott szándékára, nemkülönben ezen czél érdekeit szolgáló lapjuk megjelenésére! S a válasz nem lehet más, mint — ha a viszonyok jobbra nem fordulnak — a legközelebb nyíltan proklamálni azt, hogy a Muraköznek valamely magyar egyházmegyébe átcsatolása actióját ujjal megindítjuk!

Mi meglennék békecségen és jó testvéri viszonyban szomszédainkkal s nemcsak közös multunkért, hanem közös érdekeink okából is fentartanók a hagyományos Zrinyi-korabeli viszonyt, amikor nem azt kérdezték, ki magyar? ki horvát: hanem együtt küz-

T Á R C Z A.

Csányi László emlékezete.

Barcza László beszéde 1897. okt. 10-án.

Titkos feljelentésre, mely szerint Csányi e beszédében az uralkodó személyét és a kormányt sértette volna,* a nádor és Babos József zalamegyei táblabíró, kir. ügyvéd rendeletére Csányi László ellen vallató parancsesul vizsgálatot és nyomozást indítottak. Az erről 1838. január 31-én felvett s megyei levéltárunkban őrzött kihallgatási jegyzőkönyv szerint tanuként kihallgatták: zalabéri Horváth János kir. kamarást, Bogay Lajost, Farkas Károlyt, Bezeredy Miklós apát kesztelhyi plébánost, Fliszár György kollatzségi apátot, Hertelendy Károlyt, báró Puthéany Józsefet és Forintos Györgyöt. Ezen tanuk tagadták, hogy Csányi László a terhére rótt kifejezéseket használta volna, sőt Horváth János azt bizonyította, hogy »Csányi László ur. nem csak ezen alkalommal, hanem számtalan máskor is, valahányszor akár nyilvánosan beszédet tartott, akár pedig tanuval négy szem között barátságosan beszélt, ha beszéd felsége fejedelmünkre királyunkra jött, ő felségét nem csak a legkisebb szóval vagy mozdulattal sem bántotta soha is meg, hanem sőt inkább iránta a legmélyebb hódolást s legalázatosab engedelmességet nyilvánította.« — Fliszár György vallomása szerint azt mondotta, hogy »ő

maga kész magát a közjóért feláldozni.« — Hertelendy Károly pedig bizonyította, hogy »beszédnek soha olyan értelme nem volt, mely felséges urunk szent személyét sértette vagy hűségtelességi érzést tüntetett volna ki. Sőt tiszta lélekkel vallja, hogy Csányi László ő felsége legkegyelmesebb urunk, királyunk szentséges személye iránt minden alkalommal hódoló mély tisztelettel fejezte ki magát.« De egyuttal idézte Csányi László azon nyilatkozatát is, »hogy előtte fennáll ugyanazon általános elv, mely egyes hazafitól is megkívánja a hazáért önnönfeláldozásával is a szükség esetében kiállni, de ő senki sorsa kerekébe vágni nem akar, és a többségnek enged.«

Érdekesek és fontosak ezen vallomások azért is, mert előkelő és hiteles tanuk bizonyításával ismertetik meg velünk Csányi László soha nem változó elveit: Hódolattal király iránt, tántorit-hatatlan ragaszkodással hazája jogaihoz, és készségeit hazájáért szükség esetén életét feláldozni.

Zalamegye sietett ezen vizsgálódás ellen 1838. január 15-iki közgyűléséből a felséghez — a többi törvényhatósághoz is pártolásként megküldött — feliratot intézni, melyben az eljárást megszüntetését kérve kifejti: hogy a szólás törvényes szabadsága minden alkotmányos nemzetnek szent és elidegeníthetetlen tulajdona« és »a megye közgyűlésén elmondottakért csakis tüstént a gyűlésen vonathassék fenytés alá a szóuok.« Csányi ellen semmi terhelő bizonyíték nem lévén, az eljárás megszűnt.

A nálánál tizenhárom évvel fiatalabb Deák Ferencnek mindig híve, hű barátja, követője és tisztelője volt. E viszonyt csak az adózás elve miatt lezajlott 1843. évi események zavarták meg. Midőn Deák az adózás elvének nagy küzdelem, és Horváth János és Csányi László nagy erőf-

szítése és áldozatai után történt elfogadása daczára is vonakodott az országgyűlésre Zalamegye követeként elmenni, a közgyűlésen erre minden áron erőltetni akarták, ekkor Csányi hevesen kifakadt.

Ezt így panaszoja Deák Ferenc. Kehidáról 1843. szeptember 3-án Klauzálhoz intézett levelében, » . . . mindezeket oly indultatos kifakadásokkal tevék személyem ellen, hogy szivem vérezett, látván miképen bínnak velem azok, kik magukat legjobb barátainknak nevezték.« »Csányi nyilván és szemembe kinyilatkoztatta, hogy tisztelete irántam megcsökent.«

Az indultatos ember tulment hevében, indulata épen Deák Ferenc iránt való nagy tiszteletének kifolyása volt. Minden áron az országgyűlés tagjai közt akarta látni Deák Ferencet, és szégyennek tartotta, hogy Zalamegye legyen okozója annak, »hogy a haza bőlese az országgyűlésről elmaradt. De még neheztelése közben is ugyanazon levelében írja Deák Ferenc:« »Csányi mindenét unoka öcsésének átadván Bécsbe vagy más városba készül lakni menni, a javak átadása már megis történt, s ő elutasítását csak ezen irgatósnak befejezéséig s a küszöbön lévő tisztválasztások idejéig halasztotta; Horváth pedig már minden jószágát árulja, s így senki sem marad Zalában kinek kedve és ereje legyen az ellenfél ellen küzdeni.

Tehát Deák még akkor is erős támaszát látta Csányi Lászlóban, a kivel való barátságát és hazafias együtt működését ezen kis vihar csak mulloán zavarta meg. Zalavármegye történetének bizonyára magasatos korszaka emléke az, melyben a megye gyűlésein, a haza szabadságának és jogainak védelmezői és a közszellem vezetői Deák Ferenc és Csányi László valának.

(Folyt. köv.)

* A beérkezett rendeletben foglalt kérdések szerint Csányi László beszédében azt mondotta volna: Legvérengzőbb Tyrannus alatt sem történtek olyanok, mint a melyek ezen szövegnél és felvilágosodottan kikunytolt 19-ik században történnék« és »a kormány tetteit nevezte czégyeres czinkosságnak.«

döttek a közös haza érkeében a közös ellen-ség ellen. Mivel azonban a pánszláv eszmék által elkábult horvát ultrák történelmi és tény-leges érdekközösségünket nemcsak hogy semmibe nem veszik, sőt nyíltan bevallott céljuk által a magyar haza testének integritását veszélyeztetik: itt az ideje, hogy első sorban is mi muraköziek kiáltunk oda a rakoncátlan testvéreinknek, hogy: elég! Igen! nekünk muraközieknek, kik egyház-megyei hovatartozásunknál, mindennapi érintkezésünkkel, közel szomszédságunknál fogva a Magyarország és Horvátország közötti kapocs szorosabbá fűzésére vagyunk hivatva, nekünk kötelességünk első sorban apellál-nunk a megye közönségéhez és a nemzethez, hogyha másként nem lehet, a zábráji egyházmegyétől való elcsatolás által ment-sék meg, amíg megmenthető, azt a 80 ezeret számláló jóra való muraközi népet a hazának s ne engedjék feladózni a horvát tulzók hóboros ábrándjainak!

A nép hazafias vezetői pedig értessék meg a néppel, hogy nem igaz a horvát ultrák érdekeiben apostoloskodók azon hazug-sága, hogy a magyarság a nép vallását, nyelvét, szokásait és viseletét akarja elvenni! Magyarazzák meg nekik, hogy a magyar nemzet senkinek sem akarja vallását és nyelvét elvenni, és senkit sem akar ősi viseletéből és szokásából kivetkőztetni, hanem akarja, hogy a nem magyar ajku nép ősi nyelve mellett a magyart is — első sorban saját érdekében — megtanulja s hű fia legyen annak a hazának, amely őt, val-lását és nyelvét ezredéven át védte, oltal-mazta és megtartotta, amely neki szabad-ságot adott s polgári jogait biztosította. Győ-zék meg a népet arról, hogy a horvát ultrák veszélyeztetik a nép jó hírnevét, sza-badságát, békés fejlődését, s értessék meg velük, hogy saját önző és badar céljaik el-érésére eszközül akarják felhasználni őket! Itthon legyen mindenki résen! A megye kö-zönsége s a nemzet pedig teljesítse Mura-közzel szemben a kötelességét addig, amíg nem késő!

Margitai J.

Halottak napján.

Elhervasztotta az ősz a fák leveleit; — a zöldelést; a természet életét megakasztja az ősz, a hervadás, és sárgul a levél, míg a fonyadást felváltja a természet halálal-mot hozó tél, ráborítva fehér leplet a her-vadás szomorúságára.

E szomorúság szomorúságában vagyunk: elértünk a halottak napjához, egy nappal a minden szentekre való emlékezés után. És a természet haldoklásával halottainkat siratjuk.

Am jön a tavasz, újjáéleszti a termé-szetet, a nap sugara elolvasztja a havat, a föld halotti fátylát, s megindul az újjászüle-tés, az újjáéledés nagy, szép, nemes pro-cessusa, melyhez kötvé van az emberi lét, melyből vétetik az élet. Oh igen, a földből hajlik az ég felé a gyümölcsöt hozó fa, a buzszemektől meghajlott kalász.

A föld újra éled, de nem jönnek vissza hozzák azok, kik elhagynak, akik meghal-nak és a föld ölébe térnek. Ujra éledésével a természetnek nem élednek fel szereteteink halálalmukból s nem térnek vissza a haza nagyjai, ha csak új nagyok keletkezésébe nem.

Sokakat sirat ez évben a magyar. Ujra kidült egy-két ország, mely világitott, irányí-tott s amelyeknek fénye helyett most sötét-ség uralkodik. És ismét drágább lett szí-

vünknek a temető, mely annyi jeles testével s annyi drága lélek eltemetett porhüvelével lesz előttünk szentté, hogy imádkozni járunk és ahova halottak napján elviszszük az em-lekezés koszoruját, letezzszük azt a nagyok és a szeretettek sírjára, meggyújtva az em-lekezés fátyláját, melyek világukat a sírokra tett ezer és ezer mécses világai által nyerik.

A halottak országában szálljon meg bennünket az ihlet, az emlékezés, és pereg-jen arcainkról a fájdalmas könnyű, melyet ejtet velünk a veszteség érzete azok felett, kik ez évben hullottak el. S elmondva az imát, mely az ő lelkek üdvéért szól, gon-doljunk arra, hogy bár a természet éledésé-vel ők nem élednek itt új életre, új műkö-désre, van és kell lenni annak, melynek hatalmas ereje és jelentősége e szóban rejlik: **fe l l á m a d á s!**

S mikor könnyező szemünkkel a halottak napját követő nap hajnalodó világosságába tekintünk, gondoljunk arra, hogy a halottak országában csak a test nyugszik, a lélek fenn szállong a magasban és megtisztulva porhüve-lye salakjától, hirdett eszméjében győze-delmeskedik.

A halottak országába eszméket elteme-tni nem lehet. És ez évben is sok nagy esz-méje ment teljesedésbe a magyarnak. És mig ez így van, ne csüggedjünk; meggyúj-tva az emlékezel fátyláját, kiontva az em-lekezés fájdalom okozta könnyeit, meggyá-szolva a halottak napján a drága elhunyt-at, emeljük fel arcunkat bizalommal a jövőbe, mert akik elhunytak, azok csak földi hüvelyekből vetkőzödtek ki, mig az ál-taluk hirdett ige az igazságnak kétszeres erejével tör ki sírjukból. Ép azért legyünk hálásak és halottak napján, a borongó her-vadás, a lassu elmulás szomorú folyamatjában emlékezzünk azokra, kik a természet ujjáébredésekor vissza nem térnek.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Személyi hir.** Festetics Jenő gróf ur ő méltósága f. hó 23-án a délutáni gyors-vonattal Csáktornyról elutazott.

— **Walliscs miniszter disztagsága.** Az alsó-domborui kaszinó tudvalevőleg Walliscs Gyula dr. kultuszminisztert, kerületünk országos képviselőjét, 30 éves főnnállása alkalmából megtartott jubiláris közgyűlésén az olvasókör disztagságul választotta meg s el-határozta ugyanakkor, hogy küldöttségileg fogja őt erről értesíteni. Ebben a tiszteben f. hó 14-én járt el Hirschler Ödön vezetése alatt egy küldöttség, melynek tagjai Kmetykó Gyula gyógyszerész, Löwe Adolf hivatalnok, Pollák Herman kereskedő s Vámosi Tiva-dar voltak. A szépen kiállított disztagság-ának rövid üdvözlő beszéd kíséretében történt átadás után, a miniszter úgy a kitüntetés mint a küldöttséget kegyesen fogadta.

— **Kinevezés.** A vallás és közoktatás-ügyi m. kir. miniszter Hajnal Bernát fel-enyedi áll. elemi isk. tanítót kir. tanfelügye-lői tolnokká nevezte ki s szolgálatáért Alsó-Fehér vármegye kir. tanfelügyelőségéhez osztotta be.

— **Előléptetés.** Ó Felsege a király Fran-csits Károly gyalogsági hadnagyot cs. és kir. főhadnaggyá léptette elő.

— **Szolgabírák beosztása.** A folyó évi október hó 4-én megtartott törvényhatósági bizottsági rendes közgyűlésen megejelt szol-gabírói választások folytán dr. Jankovich László gróf, főispán a perlaki járásba Böcs

Sándort, a csáktornyaiba Szalma Józsefet a letenyibe Solyomi Tivadart, az alsó-lend-vaiba Unger Kálmánt osztotta be szolgabi-róul. Miután azonban ez utóbbi katonai kö-telességének teljesítése céljából 1 évi sza-badságot kapott, ez időre Alsó-Lendvára Bo-gyai Györgyöt küldte ki.

— **Vármegyei kinevezés.** Dr. Jankovich László gróf, Zalavármegye főispánja, Záborszky Géza megyei alszámvevőt árvaszéki könyvelővé nevezte ki.

— **Értesítés.** A helybeli izraelita hit-község értesítése szerint a pénteki isteni-tiszteletet ezentul esti 5 órakor veszik kez-deteket.

Iskola segélyezése. A vallás- és köz-oktatásügyi miniszter a turcsicscei iskolánál a II-ik tanítói állás ellátására 400 frt. állam-segélyt utalványozott.

— **Nyilvános köszönet.** A helybeli kis-ded-óvó intézetnek fentartásához Festetics Jenő gróf ur ő méltósága a folyó évre is-mételve 50 frtot volt kegyes a helybeli Kisdedóvó-Egyesület elnökségének kiutalvá-nyoztatni. A mikor ezt e lapok útján nyil-vánosságra hoztuk, kifejezzük egyuttal mely köszönetünket is, melyet tolmácsolni köteles-ségünknek tartjuk. — Csáktornya, 1897 okt. 25-én. Ziegler Kálmán, az egyesület elnöke.

— **Eljegyzések.** Singer Zsigmond bel-ovári kereskedő jegyet váltott Altmann József helybeli nyug. izr. tanító kedves leányával, Kamilla kisasszonnyal. — Kohn Zsigmond helybeli ügyvédi írnök özv. Krausz Farkasné kedves leányát, Ádel kisasszonyt, jegyezte el Alsó-Lendváról.

— **Felhívás.** A helybeli ipartestület elő-járósága ismételve és most már azzal hívja fel a beiratási és tagsági díjjal tartozásban levő tagokat tartozásaiknak haladéktalan való befizetésére, hogy az elkészített hátraléki ki-mutatás 8 nap elteltével behajtás végett az iparhatóságnak fog beszolgáltatni.

— **Iskolai ünnepély.** Ó Felsege a ki-rály nagy adománya, melylyel a magyar nemzet fővárosát 10 szoborral ajándékozta meg, nagy lelkesedést keltett az ország minden rétegében. Kifejezésre jutott ez a par-lament és a főváros, valamint a törvényha-tóságok hálafejtésében, melyben a nemzet hódolatteljesen mondott köszönetet Ó Fel-ségének nagylelkű hazafias elhatározásáért. A kultuszminiszter rendeletéből a közép- és felső-foku iskoláknak is meghagyott, hogy a király felséges ténye ünnepies formában az ifjuságnak is hozassék tudomására. A mi iskolai ünnepélyek keretében mindenféle foganatosítottak is. A helybeli ált. tanítókép-ző-intézet mult vasárnap tett eleget ebbeli földadatának. A tanári-testület határozatából az intézet önképző-köre vette kezébe az ügyet s f. hó 24-én megtartott disztgyűlésé-ben ünnepelte az országos jelentőségű ese-ményt. A d. e. 9 órakor egybegyűlt ifjuság a Nemzeti ima eléneklésével kezdte meg az ünnepélyt, melyet Tiber József IV. éves növendék kísért zongorán. Az ünnepi be-szédet Tömör Boldizsár tanár, az önképző-kör vezetője, mondotta, ki a királynak az ország miniszterelnökéhez intézett rende-letének felolvasása után lelkes szavakkal utált a nagyfontosságú eseményre s eszettele annak kiható jelentőségét. A programm harmadik pontja Hayden-quartett volt, melyet hegedűm, brácsán, gordonkán és fuvolán Gündöcs István és Tiber József IV., Tiber János és Tóth

István II. éves novendékek adtak elő meglepő sikerrel s precizitással. Befejezésül Toltala József IV. é. növ. szavalta még el »A tizek szobrát« Fejes Istvántól helló hatással. Az intézet részéről Margitai József igazgató mondott köszönetet a körnek és vezetőjének az ünnepély rendezéséért a kinek néhány hazafias vonatkozással tett indítványára a kör elhatározta, hogy úgy a német császárnak Budapesten mondott emlékezetes fölköszöntője, valamint a királynak szóban forgó rendelete a kör jegyzőkönyvében megörökítették. Az ünnepélyt a Himnusz zárta be, melyet az intézeti énekkar énekelt.

— **Halálózás.** Herstein Gyula helybeli nőszozó f. hó 26-án 54 éves korában, szív-szélhűdés következtében hirtelen elhunyt. Az elhunytat felesége s 14 többnyire még kiskoru gyermeke siratja. Folyó hó 28-án temették el a közönség tömeges részvétele mellett. Nyugodjék békeben!

— **A kaszárnya ügye.** A helybeli lovasági kaszárnya ügyében átiratot vett a napokban a város előljárósága a zágrábi hadtest-parancsnokságtól, melyben utalva ez azokra a hiányosságokra, melyek a kaszárnyánál fölmerültek s ez ideig akadályozták, hogy a lakotanya a katonaság részéről átvehető legyen, erőyes hangon sürgeti a pontokba foglalt hiányoknak 1 hónapon belül, különbeni következmények terhe mellett való pótlását. A város tanácsa ennek következtében Petrics Ignác városbírói és Schwarz Albert dr. városi orvost leküldötte Zágrába, hogy a hadtest-parancsnoknál kihallgatásra jelentkezzenek. A kihallgatás folyamán kísérőközlötte a küldöttség, hogy az alagsóvezés, mint a mely télen nem teljesíthető, tavaszra halasztassék, a többi azonban azonnal fogantatottatik. Ugyanez ügyben a kaszárnya-bizottság és a város előljárósága tegnap és tegnapelőtt együttes gyűlést tartott, melyen Soukup mérnök a kaszárnya tervezője előterjesztést tett a Lányi Kálmán megyei főmérnök jelentéséről a kaszárnyában teljesített fölülvizsgálatról. Ennek alapján fogják megállapítani a módokat, a melyek szerint a katonaság által kifogásolt hiányok orvosoltatni fognak.

— **Felmentett lelkész.** Folyó hó 26-án volt Nagy-Kanisán végtárgyalása Jurak Zvonimir vízi-szent-györgyi plébános pörének, melyről lapunk olvasóinak ismételve adtunk hírt. A vád tárgyának számai a tavalyi képviselő-választás mozgalmaig nyulnak vissza, a mikor a szent-györgyi plébános október 25-én mise alatt evangélium olvasása közben lázító szavakat intézett híveivel. A bíróság Tóth László elnöklete alatt alakult meg, szavazóbírák Kiss István dr. és Csesznák Miklós, jegyző Rénes Elek volt. A vádhatóságot Orosdy Lajos kir. ügyész képviselte. A vádlottat Oroszváry Gyula nagykanizsai ügyvéd védelmezte. Tolmácsul Vadlyra István szerepelt. A tanak kihallgatása egyszeri megszakítás mellett d. u. 4 óráig tartott, a mikor a sor a vád- és védbeszédre került. A törvényszék 6 óráig hirdette ki ítéletét, mely szerint a kir. törvényszék helytelenül ugyan a plébános eljárását, de az ellene emelt vádak alól fölmenté, mert sem vallási, sem politikai igazgatás vétségét nem látja fenforogni. A kir. ügyész felebbezést jelentett be.

Anetelli, a híres illusionista, spirilista, és hipnotista e hét folyamán városunkba érkezik és a Zrinyi-szálló nagytermében tartja előadásait, melyekre t. olvasóink b. figyelmét ez uton is felhívjuk.

— **A m. kir. szab. osztályorsjáték sorsjegyei kaphatók Fischel Fülöp**

(Strausz Sándor) könyvkereskedésében Csáktornyán.

Általános tudott dolog, hogy mindennemű köhögés és tüdőbajnál a csukamájolaj az egyedüli és biztos szer, melyet az orvosi kar különösen azóta kezd ismételten a gyakorlatba bevenni, amióta Zoltán Béla fővárosi gyógyszerész a már minden gyógyszerterápiában kapható teljesen szaga és íz nélküli Zoltán-féle csukamájolaj forgalmába hozta.

— **Tübbe dobattak.** Nagy nézőközönségre akadt a fővárosban a múlt napokban egy igen érdekes látványosságnak, a mikor is a IX. kerületi előljáróság által kijelölt helyen Mauthner Ödön magnykereskedő, kir. közjegyző jelenlétében épp úgy mint a múlt év hasonló időszakában az országban és az osztrák birodalom területén elhelyezett bizományi magsekrényeiből el nem adott magvakat égettette el.

A felhalmozott nagy tömegből feleslegesen megállapított 226.000 csomag konyhakerti és virágmagot 13450 frtnyi értékben ésmészettek fel.

Nagy elhatározás szükséges ahhoz, hogy ily értékű magvak, melyek legnagyobb részt még értékesíthetők volnának de a vevőközönséget nem elégtének ki oly mértékben mint Mauthner-féle magvaktól megszokva vannak, ezen módon megsemmisítessenek, másrészt azonban megnyugtatóan szolgálhat ezen példa a Mauthner-féle magot vásárló vidéki közönségnek, mert teljesen biztos lehet abban, hogy csakis legutóbbi termésű friss magot kap, mely mag úgy fajazonosság, mint hozam tekintetében mindenkor megfelel ama várakozásnak, melyet a kertészkedő közönség a Mauthner-féle magvakhoz joggal fűz.

Mezei eregetek tömegesen és biztosan kipszult a Sipócz István pécsi gyógyszerész által labdaes alakban készített, több év óta elkelő uradalmakban, számos gazdaságban és közönségben a legjobb sikerrel használt egér-méreg. Hiteles tapasztalatok szerint egy holdra 1—2 (10—20 ezer labdaes elegendő. 5 kilós próbacsomagot 3 ftért, 100 kgrót 45 forintért küld **Sipócz István gyógyszerész Pécsen.**

Ezernyelvűség négyvennyolc, a magyar szabadságharc képtörténete. Egykoru képek, kitűnő kézirások, nevezetes okmányok, kiáltványok, falragások, egyéb jellemző nyomatások, az összes érdekes ereklyék teljes gyűjteménye. Az ezerektől száz képpel illusztrált mű szövegét az ország legkiválóbb írói, költői, történettudósai írták. — Az egész a maga nemében nagyszerű munka harmincz füzeten jelenik meg. Egy-egy füzet ára 30 kr. — Részletes prospectust, ugyszint mutatványfizetést megtekintésre szívesen küld és megrendeléseket felvesz: **Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvkereskedése Csáktornyán.**

Vettük a Lampel Róbert (Wodiáner F. és fia) budapesti kiadóegyes kiadásában megjelenő Szalai-Baróti-féle »Magyar Nemzet története«-a hetvenegyedik füzetét. Ebben a hetéves háboru bezárta után a Maria Terézia uralkodása alatti belviszonyoknak fölülte érdekes s nagyrészt új világításban feltüntetett leírását olvassuk. E füzet illusztrációi, egy minőség, mint mennyiség tekintetében semmiel sem állnak hátrább a megelőző füzetekéinél. Külön műmelleklekép kaptuk I. Ferenc császár és királynak igen szép arcképét.

Előszó.

A Negyvennyolc, a magyar szabadságharc 1848/49-ben című füzetes vállalatához. Szerkesztők: Jókai Mór, Bródi Sándor és Rákossy Viktor. A vállalat kéthetenként fog megjelenni. A munka 30 füzetből fog állani ezerektől száz képpel. Ára egy füzetnek 30 kr.

Félszázad! Egy lépésnyi tér a világtörténetben. De a magyar nemzet történetében egy hosszú ut, olyan hosszú, mint honkereső öseinké, kik Magyarországot megalkotni jöttek.

Mi is hazát kerestünk ötven év előtt, — mi is Magyarországot megalkotni jöttünk: a szabad Magyarországot.

Kerestük a szabadságot, mint egyedül boldogító hitvallást a földön. — És megtaláltuk.

Felszabadítottuk a földet a szolgától alól, a jobbagyót a járom alól, a szellemet a rabbinlincsek alól. Ledöntöttük a válaszfalakat a nemes és nememes között: — nem úgy, hogy amant lealáztuk volna, de úgy, hogy emelt fölmentük.

Teremtettünk a népből nemzetet. S az újja szült nemzet csodáit mutatta fel ifju erejének

Ötven év előtt dicsőséget szerzett a magyar névnek a harcmezőn: ötven év alatt elismerést a munka, az alkotás mezején.

A szabadság dicsőség talajában a melyen magasra nőtt fel nemzetünknek szálfakéja, olyan mélyen verve le gyökerét, — A szabadság-fája elültetésének félszázados évfordulóját ünnepeljük ez évben.

A szabadság fájának nagy öntözés kellett, vérrel, verítékekkel, keserű könnyekkel. Mert a szabadságot, hazát, nemzeti nagyságot nem adják ingyen az istenek.

Kincsekért kincseket adtunk. De ezek a kincsek nem veszték el soha: megmaradnak utódainknak, maguktól tovább nőnek. — Ez új kor-szakot alkotó év emlékeit gyűjtöttük össze e könyvben, e félszázados évfordulóra.

Ez évnek, örökké fennmaradó neve a »szabadságharc évé.«

Mig magyar él, mig szabad ember él e honban, kegyetlennel fognak viszszagondolni ez évre, annak történelmére s történet alkotó alakjaira.

Dicsőség a halhatatlannak!

Jókai Mór.

Nyílt levél a szerkesztőhöz.*)

Kotor, 1897. okt. 22.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Mint a közvélemény egyik organumához, a »Muraköz-höz« fordulok szerény soraimmal, az alábbiakban közlendők felől adandó szíves véleményemre.

Nem hiszem, hogy a kulturának felszentelt temploma, a tudomány alapjainak terjesztésére szánt iskola épület, misszióját végzendő kötelességén kívül annyi minden fölére felhasználassék másol is, mint épen féltett Muraközünk egyik tekintélyesebb közönségben.

Elteltünk attól, hogy ezen épület különféle nagy- és közgyűlések megtartási helye, a melyek után, egy író szavaival élve a »rothadásnak« indul, nitrogén tartalmu szerves vegyületek kivi-rázzásai« díszítik a termeket, nem kevesebb büzt terjesztve az amugy is rosz iskolai levegőben az elszórt hamu és az el nem égett pipaléval feleresztett dohányhulladékokkal egyetemben; hanem azonkívül, orvosi műtétek végzésére, mint himlőoltás, sőt ragályos szembetegségek, trahoma, vizsgálására valóságos kórházzá lesz átalakítva idő-ről időre.

Megtörtént már azon eset is, hogy figyelembe sem véve a tanítási idő, sem kisdéd, sem óvónő; minden további engedelmekérés nélkül megkezdődött a termet ellepő asszonyok karján levő csecsemőkön az orvosi kezelés.

Legujabban pedig az iskola főfolyosóján összehűdött az utczán ácsorgókkal együtt egy pár száz ember trahoma vizsgálatra, úgy, hogy az ott lakó tanítók több egy óránál valóságos szobabörtönt álltak ki: a ki pedig kint rekedt, annak a be-menésre gondolni sem lehetett, ha csak nem az ablakon át, a kint levő tömeg legnagyobb mulat-ságára.

Hiába megy egyik másik panaszra, mert kárba vesztett fáradság. Elküldetik Pontiusótló Pilátusig anélkül, hogy az illetékes körök, ez ideig ilyen és hasonló esetekben a közbelépésüket is megreszkiz-rozták volna.

Ha pedig valamelyik nyíltan merészli véleményét nyilvánítani, bambán oda csapják a szeme közé: »Mit akar? Ez a miénk, ha nem tetszik neki, menjen!«

En az hiszem Tekintetes Szerkesztő Ur, hogy ily dolgok tilalmasak, paedagógia, egészségi s egyéb szempontból is, amit eddig hiába hangoz-tattam, küzdöttem ellene.

Kiváló tisztelettel i

* Mivel e nyílt levél beküldője kívánja a mi véleményünket a fenti ügyben, azért azt a következőkben adjuk: A mi nézetünk az, hogy az iskola elsősorban a tanítás céljait van hivatva szolgálni. Orvosi teendők végzése, gyűlések tartása sat. csakis akkor engedhető meg, amikor szünetel a tanítás. Tanítás idejében nem szabad sem a tanítókat, sem a tanulókat háborgatni. A higiénikus szempontok pedig még a tanítás szünetelése idejében is mindenesetre figyelembe veendők! Különbösen a tanítástul panaszával forduljon elsők sorban az iskolaszékhöz. Ha itt nem intézkednek, tegyenek panaszt a szolgabirosnál vagy a kir. tanfelügyelőségéknél. Szerk.

Felolvasó szerkesztő: **MARGITAI JÓZSEF**
Segéd-szerkesztő: **ZRINYI KÁROLY.**
Kiadó és lap tulajdonos: **FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR.)**

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me **Margitai Jožefa** urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova kam se predplate i obznanne pošiljaju.

nahorvatskom i magjarskom jeziku izlazdeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svake nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto 4 frt
Na pol leta 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštajē 10 kr.

Obznanne se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovečke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i. t. d.

Govor minister-predsednika.

(Dalje.)

Usljed razvitka stvari od godine 1871. ovamo, vpeljane su vu Fiumi neke odredbe, koje su sa upravnog gledišta potrebno bile. Ponajviše učinjeno je na polju pravosudne uprave. Godine 1883. pokušalo se je opet, da se stvari urede putem regnikolarnih deputacija, ali se je i taj pokus izjalovil. Iz operata fiumanske regn. deputacije proizlazi, da je ona sama držala, da glede uredjenja uprave i uvedjena magjarskih zakona vu Fiumi pripada magjarskoj vladi pravo, koje joj sa gledišta uprave pripadati mora. Dostična stavka glasi: »Deputacija se nada, da će magjarska vlada i magjarsko zakonodavstvo sve poduzeti, da se od jednodušnih želja magjarske i fiumanske regnikolarne deputacije sve one ostvare, koje se vu smislu postojećih zakona, bilo jednostavnim naredbenim putem bilo unutar nadležnosti magjarskoga sabora, prez ingercenije Horvatske i Slavonije ostvariti dadu.»

Mislite li, kad koji član vlade odgovara na kakov upit da se to sbiva prez predstavu, prez pripreve, i da dotični minister sam sve čini i odgovora? Tomu nije tako. Nužno je, da to ovdj jednom rečem, pošto ćujem spominjat razna imena: Dárday, Beksić itd. Ja anda na osnovu studija, što ih čini koji od mojih savjetnika, pripravim stvar, stvorim sebi mnenje i odgovoram prema tome (Odobranje). Tako činim ja i drugi ministri. Napadaji me anda nemogu bantuvati, ar su neosnovani.

Da vidimo anda, kakove su cile želje Fiumančanov onda, kad je regnikolarna deputacija dala ovo očitovanje (čita): »Kod formuliranja svojih predloga posla je napisana deputacija sa stanovišta uvažanja onih momenata, da se prez oštete specijalnih odnošaja i prava Fiume, ista dovedu vu sklad s postojećim državnim uredbama.« Fiuma je anda već onda tražila, da se s obzirom na njezine specialne odnose njezini poslovi urede vu suglasju s državnim uredbama.

Deputacija kaže na dalje (čita): »Deputacija je još uzela vu obzir i ona izkustva, koja je pružila organizaciji fiumanske administracije tečajem 14 — godišnjeg obstejećeg provizorij. Tečajem ovog razmerno kratkog vremena ovaj je grad iz najdubljeg zanemarenja doveden na put trgovačkog procvata, pak je već sada polučil znamenit graduš i postal jedim od najvažnijih faktora.« Tako govori ona Fiuma, koja navadno danas nije zadovoljna, ter se tome protivi, da se onde uvode magjarskim zakonodavstvom stvoreni zakoni!

Regnikolarna deputacija predlaže na dalje (čita): »Da se pako i Fiuma glede zakona, koji su stvoreni vu Magjarskoj od uzpostave zakonitog stanja, stavi na istu visinu s Magjarskom i onde postojećimi zakonima, bilo bi nužno, da se sazove enquete, sastojeća od delegata magjarske vlade i fiumanskog municipija, koja bi izpitala zakone, stvorene od onog vremena ter glede njih i njihove uporabe vu Fiumi stavila pozitivne predloge.« To se je kazalo godine 1883.

To je bilo i izrazita želja magjarske regnikolarne deputacije i stanovište fiumanske deputacije. Od onda nije držala vlada shodnim, da se bavi ovim pitanjem. Ne pitam za razloge, za što je to pustila na miru. No ja, koji nisam prijatelj načela »quieta non movere,« već rado vidim, da se ono što valja rešiti, što prije reši, smatram svojom dužnošću, da se tim pitanjem bavim, makar i pogrešil. (Odobranje). A čime sam dal povoda, da me vezda Fiuma i štampa napadaju? Ja sam uradil, što je tada željela regnikolarna deputacija. Ja kanim sazvati enquetu, prema željam večati, da se s obzirom na sve odnošaje fiumanske vu Fiumi uvedu svi oni zakoni, kojih je uvedenje vu interesu same Fiume, i glede kojih je to već sama fiumanska regnikolarna deputacija tražila. (Odobranje).

No ja sam, ako se dobro sjećam, i zastupniku Horvátszkomu za budgetne razprave o tom, ako i nešto kraće odgovoril. Rekel sam, da § 158. zak. čl. XXVI. 1896. o upravnom sudištu određuje, da vlada instituciju upravnog sudišta vpelja i vu Fiumi. Rekel sam, da je to moj cilj i da se tim bavim. No to se nemore sbiti, dok vu Fiumi ne vpeljamo čeli niz zakonah, koji su stvoreni od godine 1867. No glede toga još smo daleko, a vu prvom redu valja se pobrinuti, da se na Fiumi vpelja institucija upravnih odborah, jer, dok taj srednji forum manjka, nemore ni upravno sudište kompetentno postupati.

Istina je doduše, da je na osnovu zakona od godine 1876. o upravnim odbo-

Z A B A V A

Gospoň kumek.

Bogati pek Perec iz Štrigove bil je za-prošen od domačega kramara Gjumbara, da bi hotel njegovomu novorođencu kum biti. Premec prime tučast na sebe i pri kršćenju diteta drži isto na svojih rukah, odgovara se vragu i svim njegovim činom, moli vie-rovanje apoštolsko i stupi u duhovno rođ-binstvo sa dietetom i njegovi roditelji.

Poslie kršćenja, koje je obavljeno na farofu, dal je otac dietete Gjumbar prirediti jednu malu večerju, na koju su u prvom redu bili kumi Pereci pozvani. Pek Perec je u to ime otišal iz farofa izraven domov po svoju ženu, koja se sad liepo i pristojno obleče, kak se to već za krstítke pristoji te poklamkam bi se osviedočila, da su u or-maru banjke, koje su došle nutar za pod-hranjenu iliti pitanu marhu, u redu, i pok-lamkam bi s ključem a u ključnici istoga ormara dva krat bila obrnula a dekli, koja je doma ostala, strogo naložila, da pošto se već pričme mračiti, na kuću dobro pripazi,

odputi svojim mužem, koj ju je do toga čekal, zbogom k-kumeku za krstítke.

Komaj da su prek praga stupili i eto ti meštra Szayera, iz Preloga m sara, koj je više krat od Pereca podpitane vole i tuste svinje znal kupiti, sa svojim velikim psom na počeku. — došel je opet, da si robu pri meštru Percu pregleda i ako kaj priklad-noga za porabu najde, da si odmah pomoću svog sprovadjajućeg ga »Burkuša« domov odtiera.

»Ah baš mi je žal, mešter Szayer« — veli Perec — »Vi hoćete svinje kupiti a ja moram k-gosponu Gjumberu na krstítke.«

»Pak kak dugo bu to trpelo?« — zapita Szayer.

»No, kakove dvie tri ure bi moglo sve skupa trajati; — znate, kad se čovi-k pri čaši vina zaspomina, projde vrijeme« od-govori Perec.

»No pak to mene nebude nikaj pačilo« — veli Sayer — »ako se nebojite, da bi vam kaj vžep vteknul« — dodene još šalno — »ja vas ovdj u sobi počekam, i onak sam se nahodil, pak sam trudan, barem si malo počinem i jednu pipu duhana zpušim.«

»Dobro bude« — odgovori Perec — »morete si iza toga moje najliepše svinje pregledati — Roza, pokazi meštru Szayeru svinje i priredi mu nekaj za jesti.«

Stim se Perec sa svojem u svetešuje oblečenom ženom odputi na krstítke, kako-vih u Štrigovi već dugo nije bilo. Gospoň Gjumbar, otac novorođjenčeta bil je doduše na očih bolestan a uslied toga ga je i jako glava bolela, pak se je samo kad kad veli-kim zelenila krilom vrh očih pokazal, jer mu je svietlost sviećah vužganim očim škodila, a kad se je posve smrklo, onda se je naš bolesnik na očih u svoju tmič nu sobu posve nazad potegnul i goste, koji su to odobrali da si oči čuva, za punim stolom same ostavil, zabavljala ih je pako Gjum-berova sestra, koja je miesto u babinjah ležeće žene gospodarstvo vodila.

Mešter Szayer je medjutim pri Percu sve kotce i štale pregledal te se je i šunkom, kruhom i čašom vinca okrepil, pak se je onda u Percov naslonjač-stolec liepo komod sel i pipu si zupušil, gde je odlučil na Percov povratak na svaki način počekati, jer su mu se pri pregledavanju nekoje

rima kasnijim naredbama stvoren na Fiumi srednji forum, tako zvani porezni odbor, no pošto se on imade baviti jedino poreznim pitanjima, naravno je, da mora biti drugačije organizovan, da bude moguće ond i ve još nevpeljane zakone, dakako obzirujući se na specialne odnose grada. O tom se već radi, pak će predradnje biti skoro gotove. Tada će biti stvorene i provedbene odredbe, a ja se nadam, da će svakako još ove godine biti imenovan i guverner. Štovano spravljše neka bude uvjereno, da vlada ne ide za posebnim ciljevima radi ograničenja prava Fiume; ona samo vrši svoju dužnost, kad onde po želji same Fiume sve čini, kaj more poslužiti utvrđenju državnopravnih vezah izmedju Fiume i Magjarske vu okviru zakona. Sa tim idemo mi, a mislim, da time vršimo samo svoju dužnost i da nebantujemo interesa fiumanskih.

Pri tom valja mi izpraviti nekoje krive nazore. Takov je krivi nazor n. pr., da se ovom akcijom su sva autonomija Fiume. Dapače, ona se tim proširuje, jer proširenje djelokruga vrhovnog upravnog sudišta nemore značiti, da se djelokrug fiumanske autonomije sužava, pošto će i onim državljanom pružiti pravnu zaštitu, koji nemogu danas biti fiumanski građani. Jer o primanju vu občinsku sveze odlučivati će sada vu posljednjoj molbi upravno sudište. Mislim, da tome nemore biti prigovora, a najmanje takova prigovora, da se time bantuje autonomija.

Istina je, da se namjerava stvoriti odredbe i glede školskog nadzora vu Fiumi. No to je osnovano zak. član. XXVIII 1876., kojim se ministarstvu nastave osigurava vu Fiumi državni nadzor. Pak ako bismo i tako daleko pošli, da priznamo, da gradski statut fiumanski nesme biti povrđen, moram ipak iztahnuti, da statut nesme biti vu oprekami s državnim nadzor vu školah, kako nas na to ovlašćuje zakon, nevrđjamo time statuta. Ni sama Fiuma nemore sa stanovišta svoje autonomije vu tom videti povrde, jer se vu 3 alineji 4 točke vu zapisniku o petoj sjednici regnikolarne deputacije od 16. junijaša 1869 kaže: »Fiuma smije usljed svog autonomnog prava (juša) prema potrebi pučanstva ustrojiti i uzdržavati škole, koje će stajati pod nadzorom

magjarskog ministra nastave i zajedničkog magjarskog zakonodavstva.«

Pokohdob anda članovi fiumanske regnikolarne deputacije sami želju, da školstvo podpadne magjarskoj vladi, zajedničkom magjarskom zakonodavstvu, biti će naravno, da je pritužba Fiumancana, da vlada ide za vrhovnim nadzorom, neosnovano. Ona ne ide za tim, već imade dužnost da ga vrši, (odobravanje.)

Vu ostalom, kad već govorimo vu školstvu nalazi se vu 60. točki na ustanovu provizorija odnosećeg se a po Nj. Veličanstvu odobrenog statuta od godine 1871. sljedeće glede bogoštovnih i nastavnih poslov: »Glede bogoštovnih i nastavnih poslov bude Fiuma podređena magjarskom ministru bogoštovlja i nastave, izuzev onu gimnaziju, koja se je do sada vu Fiumi uzdržavala iz horvatskih fiumanskih fondova.«

Po svem tom smatrali će se naravnim, da se imadu vu Fiumi vpeljati i provadjati magjarski nastavnii zakoni. Negovorim o fiumanskoj horvatskoj gimnaziji, koja je najutim iz Fiume premešćena na Sušak, pak denes više nemore biti predmetom razprave.

Da umirim i Fiumančane, moram unatoč svom odlučnom stanovištu, koje zauzimlje i cela vlada izjaviti, da vlada nedrži za vezda potrebnim odrediti, da se v fiumanskim školah, koje uzdržava občina, vpelja obvezna obuka vu magjarskom jeziku. To je dovoljno jamstvo, da se vu Fiumi netrebaju bojati nasilne magjarizacije, na koju nigdo niti nemisli, S toga i držim, da se ni glede toga nemore govoriti o povrđi autonomije.

(Dalje drugi put.)

KAJ JE NOVOGA?

Magnatska siža.

Magnatska hiža imala je 20. oktobra svetčanu sjednicu, kojoj su bili nazočni kardinal-primaš V a s z a r y, nadbiškupi S a m a s s a i C s a s k a ter biškop B e n d e, koji je s ostalimi magnati došel vu sjajnoj Predsjednik T o t h, narodnoj gali, probelj je, da je sazval sjednicu vu svrhu, da se Nje-

Medjutim je netko izvanešnjega oblaka odprl, glavu u sobu porinul i pošto u tmimi nije mogel videti u naslonjaču sedećega meštra Szayera a još manje pri nogah mu ležećega črnoga burkuša, potegnul se je hitro, ali po tiho u sobu. Odmah ide k-ormaru, za kojega je i v tmieci dobro znal gde stoji, otvori ga sa odpiraćem te pričme paklec za paklecem bankah u svoj žep turati, zatim se odpravi, da bude onud i otišel kud je došel.

Ali kak mnogi delajtu račun bez krčmara tak je i ov bedak delal račun bez burkuša, jer kad se je pripravil, da bu kroz otvoreni oblok natrag na vulicu skočil, zapove mešter Sayer svomu burkušu: »Hop primi ga!« — I u isti hip je burkuš već tatu pil na psih te ga je hitil na pod dele. On nije samo od jakosti burkušove opal na pod nego i od presenečenja, kad na jedan krat čuje iz kuta iz tmice strašen glas, kak žarku strelu iz vedrog neba, a onda se još takova črna ogromna straha, sa u tmimi se kresećemi očmi na njega obori, tko tu nebi na pod opal.

»Pusti ga!« — zapove opet psu — a

govom Veličanstvu podastre poklonstvena adresa za previšnje ručno pismo od 25. septembra, ter je i namah dal prečitati osnovu adrese, koju je sastavil Gyulai Pál. Hiža je s oduševljenjem primila jednoglasno adresu.

Iza toga priobčil je predsjednik stigle podneske, medju kojima se nalazi i zamolba suda, da se biškop Mailath izruči na progon zaradi toga, što je još kakti kapelan primil jednu reformiranu djevojku, kojoj još nije bilo pro propisu 18 godina, vu krilo katoličke cirkve. Sesija je iza debate dozvolila progon biškupa — i prihvatila prez debate neke osnove zakona.

— Izbor novog nadnačelnika grada Budimpešte ustanovljen je na poziv ministra unutarnjih poslov za 25. oktobra. Ne ima nikakove sumnje, da će biti izezbran vezdajni načelnik Márkus Jozef.

Kraljičine rukavice.

Talijanska kraljica Margarita naručila je pri jednoj mali selskoj djevojčici, da joj za imendan splete svilne rukavice. Kraljica je nosila stroške za materijal. Na opredeljeni dan dobila je prezmožna gospodja za istinu ljepo izradjene svilne rukavice. Naskoro zatim dobila je mala djevojčica od kraljice prilposlan drugi jedan par rukavica, od kojih bila je jedna napunjena s penezi, a druga bonbonima. Istodobno dobila je od kraljice vlastoručno napisano pismo, vu kojem ju kraljica pitala, koja ju je od ovih rukavicah više razveselila. Za dva dana dobila je kraljica od djeteta sljedeći odgovor: »Draga kraljica! Tvoji darovi stajali su me vnogo suzah. Rukavicu s penezi vzeli je meni otec, a bonbone otel mi je brat!«

Izdajica belgijskoga kralja.

Španjolski varoš Sevillu pohodil je nezdavnja neki seranjski gosgodin po vanjštini sudeć vrlo preštiman Dugačka běla brada spustila mu se na prsa, a pogled mu je bil vrlo blag, ali ipak ozbiljan. »Imamo li još kaj videti vu varošu?« zapital je gosgodin svojega voditelja. »Još je vrđnu videti veliku fabriku cigarah i duhana, presvetli.« »Pak dobro, pogledali budemo još i to.« Dojdući vu fabriku, zanimala je stransjkoga uredba fabrike, pomno je pregledaval

svinje osobito dopale a i med marham u štali je našel nekaj za se.

Ovak sedeć i čekajuć, za nieko vrieme od dugoga časa zadremle, kaj je njegov pri nogah ležeći vierni burkuš već zdavnja včinił, i kad se je za nieko vrieme od svog vlastitog hrkanja zbudil, bilo je već okolo njega u sobi posve tmiecu tak, da je još samo videl gde se na ulicu vodeći oblaki jedno malo sviete. On je Ravnić Rozu jedan krat vuzval, da mu svieću donese, ali ona to nije čula, jer pošto je imala ob jednoj uri u noći pekarsku peč zakurili se je malo u družinskoj sobi na slannjaču zavalila i onde zadremala.

Mešter Szayer si iz dugog vriemena opet napuni pipu i baš hoće šibicu po škakluti potegnuti, za da si ju zapuši, kad opazi, da netko izvana p'ri obloku ima posla te je već i bez osobitog ruženja jedno steklo potrl.

»Kuš!« — zapove stiha svojemu pri nogah ležećemu burkušu, koj se je zbudil i proti obloku se već pripravil hrčati, a kad mu je to rieć rekel, mogel je sigurnostju računati na to, da se vierni pes nebude genul, dok mu se opet nekaj drugo nezapove.

ti lopov se stani te se onde u kut postavi, gde se niti negeni, jer ako psa na te nahustim, tak si za zadnji krat s cilim pozirakom ovde stal.« — Zatim zavove Rozu te ju pošalje po meštra Pereca, jer da je tat u kući. A kad mu je Roza hotela u tmiecu sobu svieću donesti, odbil je to riećmi: »Netrebam nikakove svieće, samo otidi k gosponu Gjumberu i reči meštru Percu, da odmah domov dojde, jer je tat u kući.«

Roza sad odbeži, kak po vetru po svoga gospodara, a mešter Szayer se liepo komed sedne natrag u naslonjač, te si sada stoprav pipu zapuši, koju si je baš onda kanil zapušiti, kad je tat došel.

Sad se je tat pustil u molbu i obečaval sve nazad na svoje miesto položiti i još k-tomu pet cekinov, koje je pri sebi imal, dodeti — tobož za kaštigu.

»To je meštra Perc stvar!« — mrmolja mesar — »Kaj ja znam koliko si vkral?«

Burkuš vierno straži tata tak, da se ov u svojem kutu niti genuti nesme, a čim se pričme sa mesarom pogadjati i mu svašta

priredjivanje duhana, a najvećma su mu se dopale prestrane dvorane, vu kojima je do 1200 djevojkah delalko cigare i cigarette od duhana. Pri tom su se vnogima kresile žarke oči, kakve samo Seviljanke imadu. Znatiželjne djevojke pregledavale su stranjskoga gospona prateći ga očima po celoj dvorani i šepetajući vsečesa jedna drugoj o njemu. Najenkrat podkorazi se iz objesti svoje najkokečnija izmedju njih, ter skinula s prsih klinčeca i hitila ga stranjskomu. Stranjski gospon zdignul je sa směhom klinčeca, pristupil je k devojki, ter joj predal zlatnik! Zlatnik! Im od Kolumbovih vremenah nisu vidliju v Španjolskoj zlatnog peneza! (To je taj zlatnik). Sve se delavčice zbunile, sve su hotele videti peneza, koji je se kotural od ruke do ruke, doklam je stranac dalje otišel. Najenkrat viknula je jedna: »Per dios, — im to je on!« — »Gdo, gdo?« — »On na tom penezu, taj stranac, koj je tu bil,« — Nejma sumnje, da je to on. Hitro su presitale penezi napis i odmah su se osvedočile, da se vu fabriki nahadja kralj. »El rey! El rey!« kliče se po dvorani i strelovitom brzinom (hitrinom) razširi se vjest po fabriki i po varošu. Dojdući stranac vu poslovnicu (kancelariju) fabrike podpisal se vu knjigi pohoditelov: »Leopold Rey — Leopold kralj.« Činovnik (službenik) izlelel je iz poslovnice vu dvoranu, pogleda peneze i — s incognitom kralja belgijskog bilo je svršeno. Kralj je hotel izbjeći vu Sevili svim poklonima i službenimi dočeki ali ga je onaj nesrečni klinčec izdal!

Kukor.

Jeden od najočitijih znakova, kak se je obće blagostanje razširilo vu vsim sljevima, je nečuvan način, kak se je povekšal potrošek kukora. Još nije tomu dugo, da se je kukor smatral luksusom; denes postal je obćom, skoro moglo bi se reći, neobhodnom hranom. — Najnoviši statistički podatki o produkciji kukora vrlo su poučni. Pred deset godina bila je produkcija kukora na celom světu stopram oko 4.948.000 tona. Godine 1896—97. poskočila je produkcija na 7.204.000 tona. Vu tom broju figurira kukor od trstike sa 2.432.000, a kukor od repe sa

obečavati, ako ga pusti, odgovara ov samo na kratkom: »Je stvar meštra Pereca.«

Konačno se po ulici prične lampas svetiti. Roza je sve goste pri krstikah zbulnila i mešter Perec prvi stupi u sobu.

»Gde je tat?« — zapita naglo.

»Tam stoji u kutu.« Odgovori mesar.

Mešter Perec obrne sad lampas proti kutu. »Ah gledj, gledj čoviek« — zavikne sad — »em je to gospon kumek Gjumbe!«

I zbulja on je bil, gospon kumek, odmah je pričel nekaj mucati od »kumske šale« i bil bi se mozbit tim i vpral, da nije bil ormar odpiraćem odprt a pakleci banknotah već u njegovem žepu, kaj nije baš za šalu govorilo, ter je stoga stražara burkuša zamienil jedan podpuno armirani žandar, koj je gospona kumeka na pravo miesto odpelal.

Kad je onda s meštrom Szayerom Perec trgovinu sklopil te je on dohadjal domov, mrmlal je po putu: »To ti je liepi gospon kumek — to vragu dužno kumstvo!«

Em. Kollay.

4.772.000 tona. Produkcija prvo vrsti kukora povisila se za 25%, a potonje za 50%.

Vu toj obćenitoj slici produkcije vudira vu oči činjenica, da Njemačka sama proizvadjja više od jedne četvrtine svega kukora, kaj se proizvodi na celom světu. Ona zauzimu vu industriji kukora prvo mjesto. Dok je njemačka godine 1896. proizvela 1.835.000 tona kukora, proizvela je Austro-Magjarska iste godine 930.000 tona. Za našom monarkijom zaostaju daleko i Franczka i Rusija, koje proizvode svaka samo 700.000 tona.

Prije revolucije bila je Kuba poglavito središte za fabrikaciju kukora od trstike. No od onda je fabrikacija ondi silno pala, a stupila je na njeno mjesto Java. Vzeme li se na pamel, da će na Kubi, čim se odnošaji urede, produkcija kukora opet poskočiti, a java da će iz petnih silah (jakosti) nastojati, da sačuva sebi tržišta, što ih je medjutim osvojila: da i produkcija kukora od repe usljed državnih nagrada za izvoz od godine do godine vu silim dimenzijama raste: more se već vu napred naslučivati, koja će se strahovita utakmica glede kukorom vremenom razviti na svim tržištima švjetskim.

Zlato vu morju.

Englezki vučenjak Liversigde izračunal je na osnovu dugotrajna izraživanja, da vu morju na svaku tonu vode dohadja 0.03 do 0.06 grama zlata, što po kubičkoj milji iznosi 130 do 160 tona zlata. Po tom bi čeli ocean imal više od 100 milijuna toa zlata, što su mu ga nanosile reke.

Spiritistička sljeparija.

Vu San Francisku pokazival je neki spiritista jedne večeri čudne pojave spiritističkog světa Medium njegov začudil je vnogobrojno slušateljstvo. Na to se iz kruga gledavcov zdignula mlada gospa vu čruini, ter je izrazila želju, da bi rada razgovarati se sa duhom svojega pokojnoga tovaruša. Za čas pojavise se vu polumraku dvorane megloviti oblaki čovječje spodobе. »Jesi li to ti, moj Viliam?« »Jesem, dušo!« oegovoril je gluboki glas kak iz groba. — »To je grda sljeparija!« poviknula je ljepa vdovica, »moj Viliam bil je — gluhoněm!«

Nekaj za kratek čas.

Zabava veselim i batrivenje žalostnim. Priredil Glád Ferencz školnik. Izdanje tiskare Fischel Filipa (Strausz Šandora), **cěna 50 kr.** Vu maloj ovoj knjižici sabrano je vnego šale i dosjetke, pak se za fal cěnu, kaj košta, — more vsakomu osobito preporučiti.

Knjižara i stamparija
Strausz Šandora
Čakovec.

Andraš v peklu.

Dober gospodar je bil Andraš. Štiri mekote su mu davale dobro fino vino, dok je ta hitvalna filloksera ne došla. Poleg štiri mekotih bi na Alföldu slobodno od glada vmrl, ali tuliko goric — p rěm vu Starigori — tuliko cekinov nosi, kak najboljša zemlja — krajcarov.

Poznal se je to na Andrašu. Imel je puno penez, još k tomu je i malo skupi

bil. Slobodno si je vu rafung zapisal, koj je od njega jednoga grošeka dobil. Pivnica mu je puna bila s dobrim finim vinom, al! hormeš niti veliki sudec je ne koštal iz njega. Sam, sebi je ramo za peneze dal negda-negda jednu kupičku. Či je zeden bil na vino čeli dan se je sam sobom pogajal, za kuliko bi si dal jednu kupičku? Od seksara je ně! Na zadnje itak jen krajcar vtrgne dolu — a devet pak odmah v ladicu dene i samo onda ide v pivnicu.

Druga huda navada mu je bila, da je sve veruval. Nėga te pripovesti, strahe, pozoji kaj on ne taki za gotove peneze zel.

Proti tomu su mu jedenput našli vračto. Dečki su se dospomenuli, da malo naravnaju staroga.

Sused Liška počme povědati, da on vu Starigori svaki večer plamna vidi pri Andraševli kleti. Tam su segurno penezi zakopani.

Samo po tihom je to povědal Andrašu. Svaki děn nekaj. Kak bi dobro bilo jen kotel cekinov zkopati. On bi išel, ali sam nemre, pak i strah ga je malo v noći v gorice iti.

Andraš veli jedenput Miški:

— Ti Miška! — hodi smenom ovu noć, pak zkopamo te peneze. Razdelimo se kak dva dobri brati, tebi dam fertalja.

Miška se nasměje:

— Kak mislite to Andraš? ja sem načel, ja bum kopal — pak vam dam sve. Ako tri fertalji budu moji, onda pem.

Za tjeden dni su se itak pogodili, da svakomu bu pol.

Komaj se je zamračilo, zemeju si motike, lopate, pike i idu skrivečli vu gorice. Gda su već blizo bili, veli Miška:

— Vište-vište Andraš, tam vam gori!

Ravno poleg vaše kleti.

Andraš s pazi plamna, počme se žuriti. Miška ga je samo toliko pretekol, da je pogasil goreču slamu.

Počmeju kopati. Dvanajst vur tuče vure, jama jim je već do pojasa bila.

— Ti Miška — veli stari — da demo do penez?

Im! gde smo mi još od toga! Tak dugo moramo kopati, dok nam do šinjaka dojde.

Kopaju dalje. Andraš strahomu pita:

— Miška! jeli nam nebode to nekaj škodilo?

Je Andraš! to neznam! More biti kaj se vrag razsrdi na nas, pak nas obedva odnese v pekel. Sam vas ja ně zval sim, zakaj ste došli?

Vura tri tuče, kada se gene zemlja pod Andrašomi hitro leti dolu — v pekel. Siro-mak tuliko časa je ně imel, da bi se bil barem prekrizil. Dolu pak se je ně ufal, kaj ga nej šteri vrag spazil, pak bi ga zato zerečom špicom malo spikal,

Dobro se je stukul, dok je do dna došel, zatim pak je jos nekšni prah curel na njega i kak da bi mu nekšni kamen glavu bil predrel. To je sve prez rěči trpel. Mirno je čekal Lucifera, dok po njega dojde. Medtentoga je zaspal. Tak je spal, kak bunda. Samo tuliko je čul, da nešči fučka, brzčas vrage zoveju skup, — si je mislil.

Vu snu su ga jedno desetput zpekli vragi na zerečim ognju. Da je već čisto tak bil kak vugljenje, onda su ga dva pri-jeli, pak su ga v ledvenicu hitili.

Vu veliki muki obrne se na drugu stran. Malo dalje od sebe vidi svěču, okoli svěče pak žive vrage. Svaki je kupicu imel vu ruki. To je njegva karmina, si je mislil.

Pomalem spazi, da okoli njega su lagvi.
Ran tak je se slozeno, kak vu njegvi
pivnici.

Nini! vragi se i spominaju, još k tomu
horvatski! Na to su nekšni poštení luciferi,
bu se probal pogoditi žnjimi.

Kapice zvoniju.

— Pij Miška!

— Éljen Tišlar!

— Na ve je skopal stari peneze.

— Tak mu freba! — zakaj je tak be-
dasti.

Pimo na Andraševo zdravje!

Triunkneju i pijeju, Počmeju popevati:

Koj ne spije ovu čašu

Néje vréden ljubav našu....

Andraš samo gledí, gledí jenčas. Im on
pozná ove vrage. Jenput skoči, kriči:

— Živani, raubari, tati!!

S te mi pivnicu rezbili! Marš vun!

— Na — na Andraš, pomalem! S te
sí sami podkopali klét, ja sem vam pomagál.

— Da bi te bil vrag odnesel. Sve vino
mi požerete! Lopovi!

Tak se je ran pripetilo. Pitajte Andraša,
či ne verjete. Dečki su se dospomenuli, da
budu slamu vužigali pri Andraševi kléti.
Andraš pak je mislil, da penezi cveteju, zato
je išel kopat. Nego kak vidite dragi ljudi,
dobro se je narezal. Najte veruvati takšne
bedastoče, da penezi cveteju, pak da vrag
peneze vozi v tačkaj. Negda je bilo to, nego
ve su i vragi spametneši, već nesušiju banjke
na plavtaj.

Moje istinite réci s tem zaključim, da
je Andraš mesec dan në ufal na vulicu iti.
Od srditosti je i gorice prodal. Ve pak bi
taki zatukel onoga, koj bi ga opet peneze
zval kopat.

Sráy Ferencz
svedok.

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

Gabona árák. — Cíena žítka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frtlól	frtlig
Buza	Pšenica	11,25	—
Zab	Zob	5,60	—
Rozs	Hrž	6	—7
Kukoricza uj	Kuruza nova	4,50	—
» » ó	» stara	4,70	—
Árpa	Ječmen	5,50	—
Fehér bab uj	Grah beli	6,75	—
Sárga » »	» zúti	5,25	—
Vegyes » »	» zméšan	5,25	—
Lenmag	Len	7,50	—
Bükköny	Grahorka	5	—

Nyilttér.*

E rovat alatt közöltékért sem alakí, sem tartalmá tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

Fouárd-selymet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinái sat. a legújabb mintázattal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes **Henneberg selymet** 45 krtól 14 frt 65 kr. méterenként sima, csikos, koczkázott, mintázott damaszolt sat. (mintegy 240 különböző minőségben, 2000 szín és mintázattal sat.) a megrendelt árukat **postabér és vámmentesen, házhoz szállítva**, valamint mintákat postafordultával küldenek **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) **selyemgyárai Zürichben**. Svájcba címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 2

994/vh, szám 1897.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a perlaki kir. járásbíró-ság 1897. évi 5920/p.97. számú végzése következtében Csesznák József perlaki ügyvéd által képviselt Tóth Mária férj. Tamásék Istvánné domásineczí lakós javára Jurácsics Imre u. o. lakós ellen 7 frt 80 kr. s jár. erejéig 1897. évi szeptember hó 23-án foganatosított kielégítés végrehajtás utján lefoglalt és 320 frtra becsült 1 sertvésól, 1 szekér, 2 fonott kukoriczakas kukoriczával, takarmány, 1 pajta és 1 bikaborjuból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. bíró-ság 7922/p. 1897. sz. végzése folytán 7 frt 80 kr. tőkekövetelés, összesen 7 frt 85 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig a helyszínén, vagyis Domásineczen leendő eszközzésére

1897. évi novemb. hó 13. napjának délutáni 2 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbit ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni. 996

Kelt Perlakon, 1897. évi okt. hó 29-én.

Stern Frigyes,
kir. bíró-sági végrehajtó.

Haszonbéri hirdetmény.

Drávavásárhely község előljárósága részéről ezennel közhirre tétetik, miszerint a község tulajdonát képező

**drávavásárhelyi nagyvendéglő
pusztafai (puscsinai) korcsma és a dráva-
hídi korcsma**

a hozzá tartozandó melléképületekkel együtt f. é. **november hó 9-én délelőtt 9 órakor** a községi irodában megtartandó nyilvános árverésen **1898. január hó 1-től kezdve 3 évre haszonbérbe adatni fog.**

Az árverési feltételek a községi irodában bármikor megtekinthetők.

Kelt Drávavásárhelyen 1897. október 25-én.

886 1—2

Az előljáróság.

Előleges jelentés!

A napokban érkezik meg
az illuzionista, antispiritista, magnetista és hipnotista

ANETELLI

a spiritista és hipnotista médium

Madam Anetelli

kisérétében.

Bővebbet a későbbi falragaszok.

Árverési hirdetemény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel köz-hírré teszi, hogy a perlaki kir. járásbíró-ság 1897. évi 7265./p. 97. számú végzése kö-vetkeztében dr. Tamás János perlaki lakos javára Ujlaki Lőrincz és társai perlaki lakó-sok ellen 225 frt s jár. erejéig 1897. évi szeptember hó 27-én foganatosított kielégi-tés végrehajtás útján lefoglalt és 512 frtra becsült, 2 kukoriczakas, gazdasági eszközök, lakarmány, szalma, 2 lószerszám, 2 ponyva, szarvasmarha, sertvése, bab, szobabutor, ágy-nemű, 1 pajta és egyéb apró tárgyakból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. bírósá-g 7989./p. 1897. számú végzése folytán 225 frt tőkekövetelés, ennek 1897. évi aug. hó 2. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 47 frtban bíróilag már megállapított költségek erejéig a helyszínen vagyis Per-lakon leendő eszközlésére

1897. évi novemb. hó 2. napjának délelőtti 10 órája

határidőül kitzüzetik és ahhoz a venni szán-dékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz-fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Perlakon 1897. október hó 18-án

Stern Frigyes
kir. bírósági végrehajtó.

Kéretik a t. olvasó e hirdeteményt kivágni, eltenni és ösmerőseinek alkalminlag ajánlani!

Mindennemű **gyomorhaj, aranyér, emésztési zavar**, időszakonként vagy állandó **székrekedés** s az ezekkel járó kö-vetkezmények legradikálisabb és telje-sen biztos hatású gyógyszerere az

Ács-féle (czukrozott) Cascara-sagrada-labdacs

(nép nyelven székesfehérvári „korona-pilula”).

Ez nem drasztikus, de enyhe hatású növényi laxans-szer. Nem rontja a gyomor-t mint a többi hashajtó; nem okoz szélképződést, görcsöket, mint azok nagy része, nem csökkenti az étvágyat, ha-nem fokozza, a mennyiben a belek mű-ködését elősegíti.

Valamennyi orvosi és gyógyszerészi szakközölny tekintélyes **szakferfiak** tol-láblól terjedelmes cikkekben méltatta s oly elismerőleg nyilatkozott, mint még ed-dig egyetlen ilyenmű gyógyszeréről sem.

E kitűnő készítmény a legtöbb gyó-gyszertárban készletben tartatik. Egy üveg eladási ára (50 labdacessel) = 50 kr. egy próbadoboz (12 labd.) = 15 kr.

Előállítási hely és szétküldési raktár egyedül: **P. Ács Albert gyógyszer-tára, Székes-Fehérvárott** (Gróf Zichy-ház).

Innen 1 frt 70 krnak előzetes be-küldése mellett 3 üveg, vagy 10 doboz (mint legkisebb szállítmány) bárhova **franco** szállíttatik. 748 10—10

Kapható: **Bölcs Béla** gyógyszerésznél **Mura-Szombat** és **Pethő Jenő** gyó-gyszerésznél **Csáktornyan**.

Orv. szaklapok véleménye szerint: „Páratlanul álló honi gyártmány!”

Egyedül gyomor- és vértisztító szer, mely nem rontja a gyomort!

Köhögés

rekedtség és elnyálkásodás ellen a legjobb hatású szer a **RETHY-féle**

pemetefü-czukorka

mely ezen bajokat gyorsan megszünteti, kapható minden gyógyszer-tárban. Egy doboz ára **30 kr.** 5 dobozzal **1 frt 50 krért** bérmentve küld

RETHY BÉLA

gyógyszerész Békés-Csabán

Csak akkor valódi, ha minden doboz fenekén aláírásom látható.

Rethy Béla
gyógyszerész

870-5-10

187-30-96

SZIVATTYUK

minden neme, házi, nyilvános, mező-gazdasági és iparczélokra.

UJDONSÁG!

Bower-Bauff-féle szabadalmazott inoxydálási módszer szerint inoxydált szivattyúk rozsdá ellen védve.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

W. GARVENS, Wien.

MÉRLEGEK,

legjobb javított rendszerű **tizedes százasos és hidmérlegek** fából és vasból, kereskedelmi közlekedési, gyári, mező-gazdasági és ipari czélokra. **Embermérlegek, mérlegek házi használatra, barommérlegek.** Commandit-társaság szivattyu és mérleg-gyártása.

L. Wallfischgasse 14. sz. Schwarzenbergstrasse 6. sz.

I. magyar királyi szabadalmazott

Osztály sorsjáték

Huzás november hó 11-én

A magyar kir. osztálysorsjék 50.000 nyereményének jegyeke.

A legnagyobb nyeremény a játéktörv 9. szerint

1000.000 korona.
Egy millió

A nyeremények különleges beosztása a következő:

Nyeremények	Korona
1 á	600,000
1 >	400,000
1 >	200,000
2 >	100,000
1 >	90,000
1 >	80,000
1 >	70,000
2 >	60,000
1 >	40,000
5 >	30,000
1 >	25,000
7 >	20,000
3 >	15,000
31 >	10,000
67 >	5,000
3 >	3,000
432 >	2,000
763 >	1,000
1238 >	500
90 >	300
31700 >	200
3900 >	170
4900 >	130
50 >	100
3900 >	80
2900 >	40

50000 nyeremény és jutalom 13.160.000 kor. összegben, mely 6 osztályban soroltatik ki.

Az 1897. év február hó 27-iki törvény szerint a kis lutri megszűnik s ezen osztály-sorsjáték által pótolatik. Nemországban ezen nemű sorsjátékok már 100 év óta fenn-állanak és az illető sorsjegyek eladattak. Nánuk Magyar-országon is emelkedik iránta az érdeklődés, mert a sors-jegyek legnagyobb része biztos kezekben van. Nemsokára ilyenek csak ráfizetéssel lesznek kaphatók. Azért ajánljuk, hogy a vétellel ne kessünk.

A magyar osztálysorsjáték áll:

100.000 és 50.000
eredeti sorsjegyből pénznyereményből

A nyerési esélyek oly előnyösek, hogy az eddigi kis lutri, vagy egy igyerve nyelve ezzel nem is hasonlítható össze. Ily előnyös esélyekkel szemben mindenki nyujtsa kezét a szerencsének viszonyaihoz képest.

Az összes 50000 nyeremény a mellette álló nyere-mény jegyzékből látható; ezen nyeremények 6 részben lesznek kisorsolva és a nyerő sorsjegy készpénzben kifizetetik.

A sorsjegyek ára az első húzászoz:

	6 frt. egy egész	eredeti sorsjegy
3	egy fél	
1.50	egy negyed	
0.75	egy nyolczad	

A húzások a fővárosi vígadó épületében nyilvánosan történnék a m. kir. kormány felügyelete alatt és egy kir. közjegyző előtt. A húzásnál mindenki jelen lehet.

Mi üzlethelyiségünkben elárusítjuk vagy utánvétellel, vagy az összeg postautalványvali bektüldése ellenében aján-lott levélben elküldjük az eredeti sorsjegyeket. Minden egyes vevő nevével azonnal feljegyezzük és vevünk minden egyes húzás után megkapják a kimerítő sorsolási jegyzéket.

Rendelményeket a húzás napjáig **november hó 11-ig** fogad el.

Fischel Fülöp (Strausz Sándor)

könyvkereskedése

a magy. kir. szab. osztály-sorsjáték elárusítója

Csáktornyan.